

„Órizzük, tartsuk fenn emlékeinket,
gyűjtsük össze töredékeinket,
nehogy elveszenek végleg,
s ezáltal is üresebb legyen a múlt,
szegényebb a jelen és kétesebb a jövő.”

Cato

Válogatás a „**Fehérpartok**” alján címmel készülő
helytörténeti kiadványból.

(szerkesztő: Heinrich Pál)

Balaton partvédelem

Olvasom a Balatoni Kurírt és a múltból képek vetődnek
elém.

Első kép: 1914 nyár eleje. Világoson Pejtsik Károly és
Schödl Lipót barátaimmal villáink díszes farcsos betonkeríté-
sei előtt élvezzük az aransárga homokot. Büszkeségünk az öt-
ven méteres homok a kerítéstől a vízig.

Második kép: 1914 őszén a ház apraja-nagyja szorgalmasan
hordozza a vízben álló kerítés elé a ritkításból származó
fenyőket, téglákat, köveket.

Harmadik kép: 1915 nyár, 1916, 1917 valóságos harc a
növekedő vízzel homokos zsákok, kavicsos ládák, kövek,
deszkák segítségével. Jobb nem folytatni.

Már 1903 óta helyettesíti nálam a Balaton teljes sikerrel a
„Costa Brava”-t, a katalán tengerpartot. 1913 óta pedig
sajátépitésű villámban töltöm Világoson a nyarakat.

Tehát mint érdekelt fél is állandóan figyelemmel kísérem a
Balatoni Kurírban megjelent partvédelmi cikkeket.

Elsősorban a Sió és Zalamenti földeket kell ármentesíteni,
mert a Balatonpartot még a Sió teljes megnyitásával sem
tudjuk amúgy sem megvédelmezni.

A Somogyi partokon a házak nagyrésze árterületre épült,
mert a telek vételekor senki sem figyelmeztette a vevőt, hogy
magasítsa fel és védje a telkét, tehát az eredetiben megha-
gyott telek maradt, ami volt, vagyis árterület.

Számtalan esetben látjuk ezt ma is.

Sok esetben, különösen parcellázásnál, a természetes
partkanyarulatot – melynél maga a hullámvás hordta homok
felmagasította azt – nem tartják be, hanem egyenes vonalat
húznak. Ez látható többek között a világosi Klára – telepen,
ahol azon házak, melyek az 1912-1914 közti alacsony vízál-
láskor épültek, tulajdonképpen a vízmederben állanak.

Az 1916-17. évi nagy áradás szintje magasabb volt kb. 15
cm-rel, mint a legutóbbi áradásé.

Az uralkodó északnyugati szél által a somogyi partoknak
hajszolt hullámok alacsony vízállásnál már a külső zátonyokon
megtörnek és erőtlenül érnek partra, ahol rombolni nem képe-
sek és ilyenkor egy egyszerű védelem is megfelel.

Ősz és tavasz között a vízállás rendszeresen 30-70 cm-rel
emelkedik s ekkor már nagy erővel zúdulnak partnak a hul-
lámok.

Világoson, ahol a védelmi vonal aránylag még közel van a
természetes partkanyarulathoz, a vízmélység csekély.

Lellén például a védelem jóval mélyebben van a mederben,
vagyis távolabb az eredeti természetes parttól, ott alacsony
vízállásnál is aránylag mélyebb a víz, tehát a hullámok jobban
rombolnak.

Előzőekkel azt kívánom megállapítani, hogy a védelem nem
lehet mindenütt egyforma, hanem figyelembe kell venni, hogy
átlagos rendes vízállásnál milyen mély a víz a védendő telek
előtt.

Az a védelem, mely például Világoson megfelel, Lellén már
nem elegendő.

Második fontos pont az, hogy milyen mélyen fekszik a
homok alatt a kék agyagréteg.

Úgy a beton, mint vöröskő védelem, rendszerint addig súly-
lyed a homokban, míg a kék agyagot el nem éri, hacsak már
előzőleg le nem mentünk addig.

Világoson például nálam a védelmi vonalnál a kék agyag
felett kb. 150 cm homokréteg van.

Ezért 1916-24. között betonpartvédőm háromszor süllyedt
lejjebb, mindannyiszor följe építettünk, azóta – kisebb jégká-
roktól eltekintve – nincs baj vele.

Ha a vízszintjét vesszük természetes vízszintező vonalzó-
nak, látjuk, hogy a kék agyag rétege hol magasabb, hol mé-
lyebb, tehát ajánlatos védőmű készítésénél cövekleveréssel
előzetesen meggyőződni, hogy milyen mélyen fekszik a ho-
mok alatt a kék agyagréteg.

Nagy hibája a védelemnek, hogy nem egyöntetű Világoson
alig akad védelem, mely szomszédjával egy vonalon lenne.
Ezáltal a telek oldalait is védeni kell és ez drágítja meg a dol-
got.

Másik drágító tényező a fuvarozással való feltöltés, mert sok
„fuvar” bizony már 2-3 becsületesen megrakott kubikus talics-
kára is felférne.

Maga a partvédelem módja egyszerű és ha többen összefog-
nak, nem drága – aránylag.

Legcélszerűbbnek vélem a szádfalat, mögötte néhány cm
vastag vasbetonfallal, melynek egyedüli hivatása az, hogy a
szádfal elkorhadása után a védelmen esetleg átcsapó hullám-
taréj, tajték és a telekről lefolyó eső és hóle ne vigyék aprán-
ként magukkal a Balatonba a telek földjét.

A szádfal előtt a közismert vöröskő felrakást alkalmazzuk –
csak nagy kövekkel. – Itt az eredetileg előirányzott mennyiség
dupláját kell számítani, miután a köveket a víz alámossa és
azok a kék anyagig is lesüllyedhetnek.

Az okkal sokat rettegett jégkár ellen jégtörőkkel lehet jól és
aránylag olcsón tökéletesen védekezni.

Szerepük csak az, hogy a partnak nyomuló jégmezők vagy
táblák rájuk felcsúszva, ott omoljanak össze és nem a védel-
mi vonalon.

A telek feltöltését legjobban homok felszivattyúzásával lehet
megoldani, ha elég érdekelt jelentkezik.

Mindent, ami a köz érdeke, csak törvénnyel lehet mozgásba
hozni.

Kötelezni kell a parti telektulajdonost, hogy a vételtől számi-
tott bizonyos számú éven belül a védelmet készítse el. Partok
szerint kitűzni egy hivatalos védelmi vonalat, melyet be kell
tartani. Parcellázásnál a telkek sorban adandók el, tehát az
első építő után csak mellette lehessen építeni, nehogy a
védelemben hézagok támadjanak.

Húszezer pengőn felüli partmenti építkezésre csak úgy
adjanak engedélyt, ha a védelem már elkészült.

A partvédelem egyöntetű elkészítésére szükség van és amint
a villannyal szemben állottak, de meghátráltak a „romantikus”
petróleumlámpát védők, így fog történni a partvédelem ellen-
zőivel is.

Az amerikai hatalmas árvíz, a délfrancia országai árvizek, a
legutóbbi magyarországi árvíz bizonyítják, hogy jobb addig
cselekedni, amíg nem késő.

És mi lesz, ha rendellenes időjárás miatt a Balaton egyszer
nem 100, hanem 150 vagy 200 cm-rel megy feljebb?

A balatoni magasan fekvő homokrétegek bizonyítják, hogy
ez most is megtörténhetik, nem kell más hozzá, mint borús
esős nyár, hosszabb őszi esőzés, kiadós hó, s ennek hirtelen
olvadása.

Tehát a balatonpartmenti ingatlanok védelmét, nem a Sió-
csatornával – mely csak kiegészítés – hanem csakis megfelelő
kötelező védőművek készítésével lehet és kell megoldani.

✍ José Gallart Girbal

Forrás:

Balatoni Kurír,
1937. december 22.

Kihal a Balaton!

Már tudniillik a fontosabb része: amelyik a víz alatt van! Nem az emberek halnak ki belőle, akik manapság úgyis olyan szívesen választják a földről való távozás járművéül az öngyilkosságot, – hanem a halak! Minthogy azonban a hal nem lesz öngyilkos – s a vízbe akkor se tudná beleölni magát, ha szeretné, marad az egyetlen elfogadható lehetőség, hogy az emberek pusztítják ki őket ősi lakóhelyükről; a Balatontól. (Tehát most már nemcsak magukat, hanem a halakat is!)

Nagy veszedelem ez, úgy a halak, mint a nemzetgazdaság szempontjából! Nem lehet elég komolyan hangoztatni. Én éppen beszéltem tegnap Akarattya – Aliga – Kajár – Tihany vízvidékének legnagyobb „rabsic”-ával, azaz orvhalászával (akinek nevét a tulajdonos érthető szerénységére való tekintettel nem akarom publikálni) s a szegény ember porig volt sújtva az elkeseredéstől:

– Ez így nem mehet tovább, kérem! Ha minden halat a részvénytársaság fog ki magának, mi marad akkor a Balatonnak?... Itt hősiességel elhallgatott és nem tette hozzá, amit gondolnia kellett: – És nekünk!

Szeretem ezeket a rabsicokat! Csupa derék, becsületes, őszinte ember! Úgy vallanak, ha egy magukhoz hasonló becsületes emberrel találkoznak, mint a gyóntató papjuknak. Nekem például már esztendő óta minden bánatukat meggyónják. Én pedig hol meg merem írni, hol nem. Amikor megmerem, az ő bőrükre vigyázok; amikor nem merem: a magaméra... Isten tudja, hogy a két bőr közül melyik kedvesebb előttem. Nem merném azt mondani, hogy az enyém, hiszen nekem csak az orromra és a szememre mondta Méhely professzor, hogy mongoloid eredetű, ők azonban tetőtől-talpig olyan hamisítatlan turáni bélyegzőket viselnek, mintha egyenesen a Hadur orrából estek volna ki!

Csupa válogatott magyar típus! Nagyobbrészt a „cigányos magyarok” fajtájából (mert van ugoros, törökös, mongolos magyar is), akik egyenesen Indiából jöttek hozzánk –akármit mond is az összehasonlító nyelvtudomány.

Ez a főrabsic horgas, inas fickó. Fekete, mint Nebukadnézár, csak az alakja jobb egy kicsit. Széles, csontos váll, marékba szabott derék. Tíz deka felesleges hús nincs rajta (fogynak a halak!), – csak ideg, izom és csont! (Látszik, hogy meg kell a Balatonnal és a csendőrséggel minden szem potykáért birkózni!)

A beszéde is olyan, mint az alakja. Azon sincs semmi felesleges zsír- vagy húspárna. De ki van töltve bőrig a megfigyelések izmával és csontjával, ami ér annyit, mint a legnagyobb has, csak legyen aki megértse.

– Aztán miből gondolja, kedves főrabsic uram, hogy a Balaton halállománya pusztulásra van ítélve?

– Meg kell nézni a halászó sirályokat. Meddig kerin-

genek a víz fölött, amíg csak egy gilisztányi hal akad a csőrükre! Az előtt percenként „csapattak”, most fertályokig kell bókászniók, hogy megszerezzék az ebédjüket... Mert ahol elfogynak a szülők, kifogynak ott a gyerekek is!

Éppen a fejünk fölött körözött egy sirály. Összehúzott szemekkel figyeltük az útját. Egymásután ötször csapott a vízre, mint a magasból leejtett kő s még mindig üres volt a csőre. – No ha nekünk is ilyen nehezen hoznák a borjúvesést az aligai vendéglőben, hamar megköszönök a vendéglátást!

– Aztán mi ennek az oka, főrabsic uram?

– Látja a tekintetes úr azt a két füstölgő teherhajót Tihany és Akarattya között?

– Látom!

– Hát azok az okai. Azok halászhajók! Mostanában napról-napra felbukkannak a vízen s végighúzzák azzal a ménkü nagy másfélkilométeres kerítőhálóval az egész siófoki-kenesei öblöt. Azt hiszik, hogy ha mindennap halásznak, attól több hal lesz a hálójukban – s tegnap nyolc gardát fogtak, tegnapelőtt öt pontyot, ma egy hete egy fia potykát sem. Azelőtt hetenként volt csak nagyhalászat s akkor is a Balaton más és más szakaszán – most pedig minden nap húznak. Hát így nem csoda, ha kihal a Balaton! Ha én miniszter volnék három esztendeig be se engedném mártani a vízbe a részvénytársaság nagy kerítőhálóját, mert Isten az uram, de ha így megy tovább, három év múlva nem eszik itt kirántott süllőt még a főhalászmester sem.

– No, de a főrabsic csak eszik!

– Ne tessék engem főrabsicnak hívni! Nem jó foglalkozás az errefelé, ahol minden parti bokor mögött két csendőr tanyázik.

– Hát eszik, vagy nem eszik?

– Dehogy eszik. Nem eszünk mi már süllőt másfél esztendő óta. Kifogja előlünk az összes halat a részvénytársaság. Pedig tessék elhinni, egész Magyarország érdeke az, hogy mi is ehessünk süllőt!

– Hogy-hogy? – kérdeztem, a vén svihák merész állításán elmosolyodva.

– Úgy, – hogy ha nekünk jut, jut akkor a Balatonnak is, az országnak is, meg a részvénytársaságnak is. De ha nekünk nem jut, elviszi akkor az ördög az egész halmemzetséget, de azt is, aki üzleti haszonból elprédálta őket.

Rám nézett és hozzátette:

– Ne tessék azt hinni, hogy a magunk haszna beszél belőlünk. A mi szavunk: az országos érdek!

Nagyot kacagtam az érvelésen, – no meg azon is, hogy az országos érdeket már a rabsicok kénytelenek a védelmükbe venni – de azért nincs kizárva, hogy igazuk van!

✍ Maróthy Jenő

Forrás:

Pesti Hírlap,

1936. augusztus 2.

Haltolvajok

A hold karéja még csak az erdő csücske fölött állt, amikor Samaji a domb alá ért. Leült a megbeszélte fa tövébe, előkotorta a pléhskatulyát, cigarettilit sodort a törmelék „balkánból” és várta a társát. De feléig se szitta a cigarettilit s már hallotta is a gazban Perhács lépéseit. Külön-külön szoktak kilopózni a faluból, ha olykor éccaka halra mentek, mert nem egy ellenségük volt és mindig tartaniok kellett attól, hogy valaki rájuk szabadítja a csendöröket, pedig azoktól az Isten mentsen, különösen most, amikor tilalmi idő is volt.

– Senkise látott? – kérdezte Samaji.

– Senki – felelte Perhács és ő is cigarettire gyújtott. De aztán hozzátette: – A Mária sejdíti.

Samaji elkomolyodott. Kemény, inas ember volt, a harminc körül járt s amióta a feleségétől elvált, mindig a Mária közelébe igyekezett jutni. De a lány nemigen szenvedhette a komor ábrázatát, meg gazdálány is volt, akit nem adtak volna ilyen napszámból élő mihasznához. Perhács is csak napszámba járt, de csinos gömbölyűképű legény volt, alig huszonnégy. Hozzá már jobban húzott Mária, bár szíve szerint igazán leginkább Gyalost kedvelte, a csendőrörsvezetőt.

– Még vesztődre lesz az a jány – dűnyögte Samaji komoran.

Perhács Misi csöndesen nevetett. A sötétben ez nem látszott, de Samaji megérezte, hogy Misi őt neveti. Szerette volna oldalba vágni, jól elagyabugyalni, mert mérges komisz természetű volt, senkit se szeretett, csak úgy élt farkas módra. De azért nem szólt, nem mozdult, csak ült a sötétben és tépelődött.

Mikor a hold már szépen feljött, elindultak a Balaton felé. Szótlanul haladtak egymás nyomában; olykor-olykor megálltak, körülnéztek, figyeltek, aztán továbbmentek. A partszéli nádasban külön útjuk volt, de ez most nem sokat ért, mert a tavalyi nád már kévékben hevert, az új meg alig ért térdig. A jószerecsényükben bízva törtettek hát előre a nád cserekléjén.

Jódarabig mentek, amikor beljebb a parton elhagyott fürdőkabint pillantottak meg. Perhács odament alájanyúlt s két szigonyt, meg egy zsákot kotort elő. Azzal aztán begázoltak a vízbe.

Itt-ott mámoros vidámsággal fickándoztak az ivó halak. Nyomukban magasra fröccsent a víz. Némelyik akkorát vetett magán, hogy egész teste kiemelkedett a vízből. De a nád között, ahol szinte tejfehér volt a víz, kábult, kövér pontyok álltak, mintha csak arra vártak volna, hogy a szigonyt beléjük verjék.

A két legény keményen dolgozott. Kevés zajjal jártak, kiszemelték az áldozatokat és biztos kézzel verték beléjük a rövidnyelű villát. A vér vékony fonalakban keringett a víz tetején.

A zsák mindjobban megtelt. Hol Perhács húzta a vízben, hol Samaji. Már lehetett vagy félmázsza benne, amikor Samaji kezében megállott a villa és sebte le-guggolt.

– Oda nézz! – suttogta izgatottan és fölmutatott a

magas partra, a Balaton régi partjára, amely pár száz lépésnyire a víztől vagy negyven - ötven méter magasan húzódott.

Két csendőr állt fenn a parton és messzilátóval nézte a vizet.

– A jóreggelét, ezek megcsípnek!... Hajdó gyérünk!

– Várj ekkicsit, amíg az erdőbe érnek!... Nem érnek ide tíz perc alatt se!

Kötésig vizesek lettek, úgy lesték, amíg a csendőrök a partról az erdőbe ereszkedtek. Aztán loholva gázoltak ki a vízből, át a nádon és rohantak, mint a veszedelem, föl a víz mentén, mintha csak a csendőrök karjába akartak volna szaladni. De ennél több eszük volt s egy csónakházba igyekeztek. Annak az egyik deszkáját már régen meglazították, hogy baj esetén legyen hová bujniok. Óvatosan kiemelték, zajtalanul bujtak be a résen és még arra is ügyeltek, hogy a víztől csöpögő zsák ne hagyjon nyomot maga után.

Zakatóló szívvel helyezkedtek el és minden neszre figyeltek. Olykor-olykor még a lélegzetüket is visszatartották. Csak Samaji szűrte a fogán át dühösen:

– Ezt a Mária köszönhetjük... De meg is váglak érte!

– Bolond! – morogta Perhács. – Ha téged föl is anna, engöm, tudom, nem ad föl soha!

Samajit ette a méreg. Csak az kellett még, hogy ez a fickó ilyen hengegve szavaljon! Összeszorította az öklét, s úgy gondolta: Majd számolok ezért veled!

Aztán zörgést hallottak, lépések zaját; valaki megpróbálta a csónakház lakatját, körüljárta a bódét, aztán így szólt:

– Meg nem foghatom, hova tűnt el az a két bitang! Mintha csak a föld nyelte vón el őket!

– Valami jó rejtekük lehet – mondta a másik. – Meg kén lesni a lacibetyárokat!

– No, nem is erisztem ki őket a kezeimből! Reggelre úgy is hazakeverednek, akkor bevisszük mind a ketőt az örsre.

A két legény csak hallgatta a csendőrök tanakodását és közben azon tűnődött: miképpen kerülhetne ki a kelepceből? És amikor a csendőrök elcsörtettek, Perhács meglökte Samajit és kuncogva sugta:

– Kifogunk ám rajtuk, komám! Bemegyünk Enyingre és ott adjuk el a halakat; osztán haza se megyünk, csak holnapután!

– Az jó lesz, – felelte Samaji, csak hogy magadban mégy ám, mer neköm reggelre munkába kell állnom.

– Hát megyek magam. Akkor se csaplak be a pénzzel.

Végre rászánták magukat arra, hogy kibujjanak. Perhács becsavarta a zsákot, a vállára lódította s a kertek alatt haladva, jó távol került fel az útra, hogy Enying felé menjen. Samaji meg a nád között evickélt hazafelé. Nagyon furta az oldalát Perhács hengegése. Hogy őt nem adja fel Mária soha! Hát kije vagy te a Mária.

Mikor a nádból kiérve, az erdőbe jutott, hirtelen Gyalossal találta szemben magát. Másik fa mögül meg a társa lépett elő. Samaji majd kővé vált.

– Hol a hal, meg a szigony? – riasztotta meg az örsvezető.

– Nem... tudom... nekem... nincs – dadogta Samaji ijedten.

– Ne okoskodj, Samaji, neked már úgyis sok van a rovásodon. Most nem viszed el szárazon. Add elő a holmit és mondd meg, merre van Perhács, mert látunk benneteket szigonnyal dolgozni.

Samaji azonban állhatatosan tagadott. Neki semmi szerszámja, őt a munkavezetője küldte el a pipacsi pusztára, oszt visszatérőben lenézett a vízhez.

– Nézze, őrsvezető úr – mondta később, amikor már magához tért -, nekem semmi bajom nem lehet. Az, hogy a nádból kigyüttem, az semmi. De ha... elengednének, ha megígérné, hogy nem lesz.izé.semmi bánódásom, hát mondanék ám valamit...

Mennyi terhe van egy balatoni villatulajdonosnak?

Vezetőköreink számára, annak illusztrálásával, hogy miért nem fejlődik eléggé a Balaton, közöljük, hogy egy 3 szobás villa, 8000 pengős építési ár mellett, saját partrésszel, 200 négyszögöl telekkel a következő terheket hárítja a tulajdonosra:

Földadó	P1.04 Pengő
Házadó	64.40 Pengő
Rokkantsági pótdíj	1.00 Pengő
Községi betegápolási pótdíj (<i>annak ellenére, hogy a villa 15 kilométerre fekszik a községtől</i>)	10.95 Pengő
Útadó	8.90 Pengő
Kereseti adó	3.00 Pengő
Községi pótdíj (<i>ismét a 15 kilométeres távolságra való tekintet nélkül</i>)	35.60 Pengő
Mezőgazdasági kamarai illeték.....	0.03 Pengő
Közmunkaváltság	7.14 Pengő
Egyházi adó (<i>mely ebben az évben, iskolaépítés miatt, rendkívüli összeget is tartalmaz.</i>)	24.00 Pengő
Évente kistatarozás, kőműves	50.00 Pengő
Bádogos	15.00 Pengő
Szerény kertrendezés	10.00 Pengő
Partvédelem megerősítése	30.00 Pengő
Fürdőegyesületi tagsági díj	30.00 Pengő
Összesen:	291.06 Pengő

Az illető villatulajdonos a 3 szobából 2 szobát az egész szezonra 400 pengőért ad ki, tehát a 291.06 pengő kiadási tétel levonása után maradna 108.94 pengő bevétele; de 8000 pengős objektumának évi 10%-os amortizációja és kamata mellett 800 – 108.94 = 691.06 azaz évente hatszázkilencvenegy pengő és 06 fillért kell kifizetnie 3 szobás, balatonparti villájáért.

Forrás:

Magyarság,
1931. július 12.

– Nem ígérek én semmit! – tartotta magát Gyalos
– Ha tudsz valamit: ki vele! Majd aztán meglátom, lehet-e valamit csinálni...

– Mert én nem árulkodni akarok – tisztázgatta magát Samaji –, csak épp nagyon a bögyömben van a Misi... A Mári miatt.

Gyalos meglazította az álladzóját, hümmögött, de nem szólt. Pedig Samaji ugyancsak leste a hatást.

– Mer nem ojjan lingárnak való az a jány. De nem ám. Én a szemem sem merem rávetni, a Misi meg teliszájjal hőködik, hogy így-úgy, ők mijjen jóba vannak.

– És hun van most a Misi? – vágott a szavába Gyalos.

– El teccik engedni engem?

– Nála van a hal?

– Nála...

– És hova bújt, hol van?

– Ha elenged az őrsvezető úr... – Amíg meg nem mondd, bitang!...

– Enyingre ment. De a vágásban haladjanak utána, – kiáltotta Samaji és kiugrott a csendőrök közül.

Azok meg kemény tempóban eredtek Perhács nyomába.

✍ Majthényi György

Forrás:

Nemzeti Újság,
1933. június 17.

A balatoni villatulajdonosok tömörülése

A balatoni villatulajdonosok csoportjai között már hosszabb idő óta tárgyalások folynak: most azután egyöntetű felfogás alakult ki a tekintetben, hogy a magánvillatulajdonosok érdekeik védelmére valamely szervezetbe tömörüljenek. A szervezet célja a balatoni villatulajdonosok érdekeinek mindenirányú megvédése, mely természetesen az esetek túlnyomó részében nem azonos az úgynevezett balatoni üzemek tulajdonosainak érdekével és éles ellentétbe kerül a Balaton mentén mindinkább elharapodzó telekspekulációval. A tömörülés célja a balatoni villakataszter elkészítése, a balatoni villák tatarozási hitelakciójának előkészítése, az adózás kérdésében a költségekbeli és a parti ingatlanok között lévő aránytalanság megszüntetése, partvédelem rendezése, bizonyos kérdésekben pedig az összes villatulajdonosok egyöntetű fellépése. Az előkészítő értekezleten elhatározták az érdekeltek egybehívását; ezért az érdeklődők címüket és csatlakozási szándékukat közöljék Komjáthszegi Szentkirályi Ákossal V., Hold utca 23. Boczán Elemérral IX., Lónya utca 41., vagy Tóth Lajossal VII., Róna-utca 35., akik az akcióra vonatkozó minden adatot összegyűjtnek.

Forrás:

Magyarság,
1931. május 24.